

Samorząd terytorialny na świecie (41). Lichtenstein

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: czwartek, 21, grudzień 2017 14:55

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odslony: 3904

Księstwo Lichtenstein należy do najbogatszych państw na świecie. Niskie podatki i korzystne przepisy sprawiły, że w Liechtensteinie mają siedziby liczne przemysłowe i finansowe firmy zagraniczne.

To małe górskie państwo w Europie Zachodniej, leżące pomiędzy Austrią i Szwajcarią. Główną rzeką jest Ren, a stolicą Vaduz. Liechtenstein jest krajem podwójnie śródlądowym. Należy do Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz strefy Schengen.

Liechtenstein składa się z gmin, także z dwóch tzw. krain (Landschaft), lecz są one jedynie wyrazem historycznej tradycji związanej z powstaniem tego państwa we współczesnych granicach.

Mimo autonomii gmin Liechtenstein pozostaje państwem unitarnym, lecz o wyraźnie zarysowanej tendencji decentralizacyjnej.

Znajduje to wyraz w kompetencji gmin, podkreślaniu przez nie odrębności (m.in. poprzez herb i flagę nadawane im przez Księcia), wreszcie w uprawnieniach związanych z kwestią nadawania obywatelstwa. Gminy stanowią ważny punkt odniesienia dla mieszkańców, będąc jednocześnie miejscem identyfikacji lokalnej wyrażonej np. przez liczne stowarzyszenia o charakterze lokalnym.

Początkiem współczesnych gmin w Księstwie były wiejskie wspólnoty dysponujące wspólnością korzystania z pastwisk i zbiorników wodnych. Ich rola polityczna, jaką posiadają obecnie, wykształciła się z upływem lat. Pod koniec XVII w. wspólnoty odpowiadały za opiekę nad ubogimi, wybierały sędziów wiejskich (Dorfrichter), wydawały zarządzenia, wprowadzały lokalne podatki, przyjmowały na stałe do swej wspólnoty ludzi z zewnątrz, co z czasem stało się istotne, jeżeli chodzi o kwestię obywatelstwa analizowanego państwa. Istniejący ustrój starościński sprzyjał samorządności Współczesny Liechtenstein podzielony jest na 11 gmin. Górny Kraj (Oberland), zwany też regionem Vaduz, składa się z 6 gmin: Balzers, Planken, Schaan, Vaduz, Triesen i Triesenberg. Zajmuje południe i centrum kraju, teren górski i podgórski obejmujący Alpy Retyckie. Drugi z regionów to Schellenberg – inaczej Dolny Kraj (Unterland) rozciągający się na nizinnej północy w dolinie Renu. W jego skład wchodzi 5 gmin: Eschen, Gamprin, Mauren, Ruggell i Schellenberg.

Samorząd terytorialny w Liechtensteinie jest samorządem rozwiniętym, opartym na podstawach historycznych i stanowiącym istotny element systemu politycznego. Funkcjonowanie jednostek samorządu określają konstytucja i ustawa o gminach. Pierwsza z nich przyznaje gminom nawet prawo wystąpienia z państwa, co jest rozwiązaniem bezprecedensowym nie tylko w skali Starego Kontynentu. Praktyczne działanie samorządu lokalnego jest pochodną niewielkich rozmiarów państwa. Powoduje to, iż kontrola obywatela nad aktywnością władz, zarówno państwowych, jak i lokalnych, jest stosunkowo szeroka. Często stosowanym instrumentem kontroli, także w gminach, jest referendum.

Gminy stanowią bardzo ważny punkt odniesienia dla mieszkańców Księstwa. Posiadanie obywatelstwa gminnego warunkuje posiadanie obywatelstwa państwa. Nadzór władz państwowych nad samorządnością jest ogólny, dotyczy m.in. spraw finansowych. Gminy posiadają autonomię opartą na odpowiednich źródłach dochodów. Liechtenstein pozostaje państwem unitarnym o charakterze zdecentralizowanym. Pozycja gminy jest ukształtowana i jak oceniają eksperci nie należy oczekiwać jakichkolwiek zmian w zakresie zadań, które wypełniają.

Źródło: pl.wikipedia.org, www.voyager64.com, bazhum.muzhp.pl